

Lühiülevaade 2022. aasta Hiiumaa valla eelarvest

Arengukava määrab kohaliku omavalitsuse prioriteetsed tegevussuunad ja eelarvestrateegia finantsprojektsiooni. Valla eelarve koostamise aluseks on 16.09.2021 vastuvõetud arengukava ja eelarvestrateegia. Samuti on arvestatud ühinenud omavalitsuste varasemaid prioriteete ning ühinemislepingus kokkulepitut.

Valla 2022. aasta eelarve kujundamisel on maksutulude ja ressursitasude jaotusel lähtutud ühinevate omavalitsuste 2017. aasta põhitegevuse eelarve mahust, kus vallavalitsuse tasandile jääb kasutada 35% maksutuludest ja ressursitasudest, mis katab vallavalitsuse kulu. Osavalla tuludeks eraldatakse ülejäänud osa (65%) maksutuludest ja ressursitasudest.

Vastavalt Hiiumaa Vallavolikogu 17.03.2022 määrusele nr 8 on Hiiumaa valla 2022. aasta eelarve kogumaht 30,1 miljonit eurot:

- põhitegevuse tulud 18,4 miljonit eurot;
- investeerimistegevuse tulud 4,3 miljonit eurot;
- investeerimislaen 3,2 miljonit eurot;
- likviidsed vahendid 1,3 miljonit eurot;
- nõuete ja kohustuste saldo muutus 2,9 miljonit eurot.

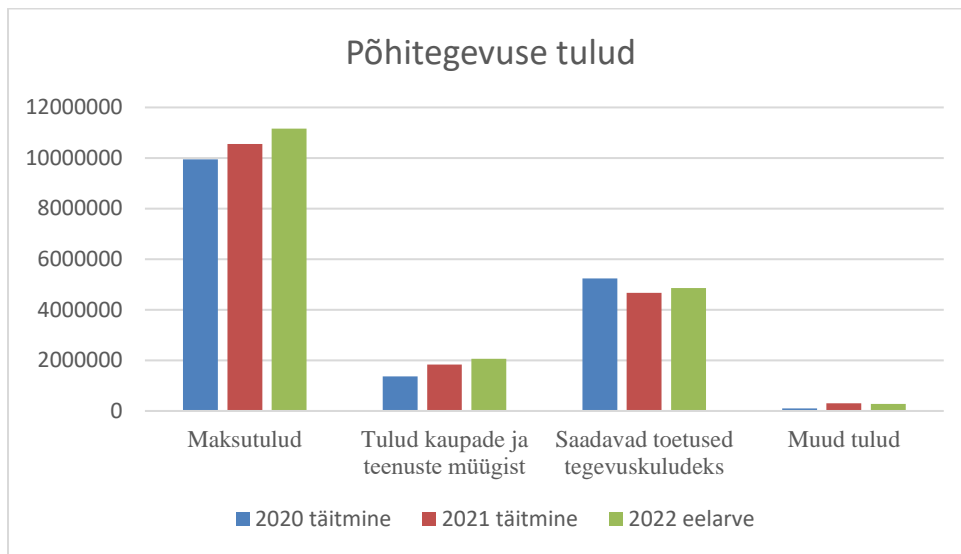
Põhitegevuse tulud¹

2022. aasta eelarves on planeeritud tulud 18,4 miljonit eurot. See on 1,0 miljonit eurot suurem kui 2021. aasta tegelik tulu.

- Eelarve tuludest 61% ehk 11,2 miljonit moodustavad maksutulud (võrreldes 2021. aastaga täitmisega suurenemine 6%)
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 11% ehk 2,06 miljonit eurot (+12%)
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 26,5%, ulatudes 4,86 miljoni euroni.
- Muud tulud moodustavad eelarve tuludest 1,5% ehk 0,28 miljonit eurot.

¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

Joonis 1. Põhitegevuse tulud

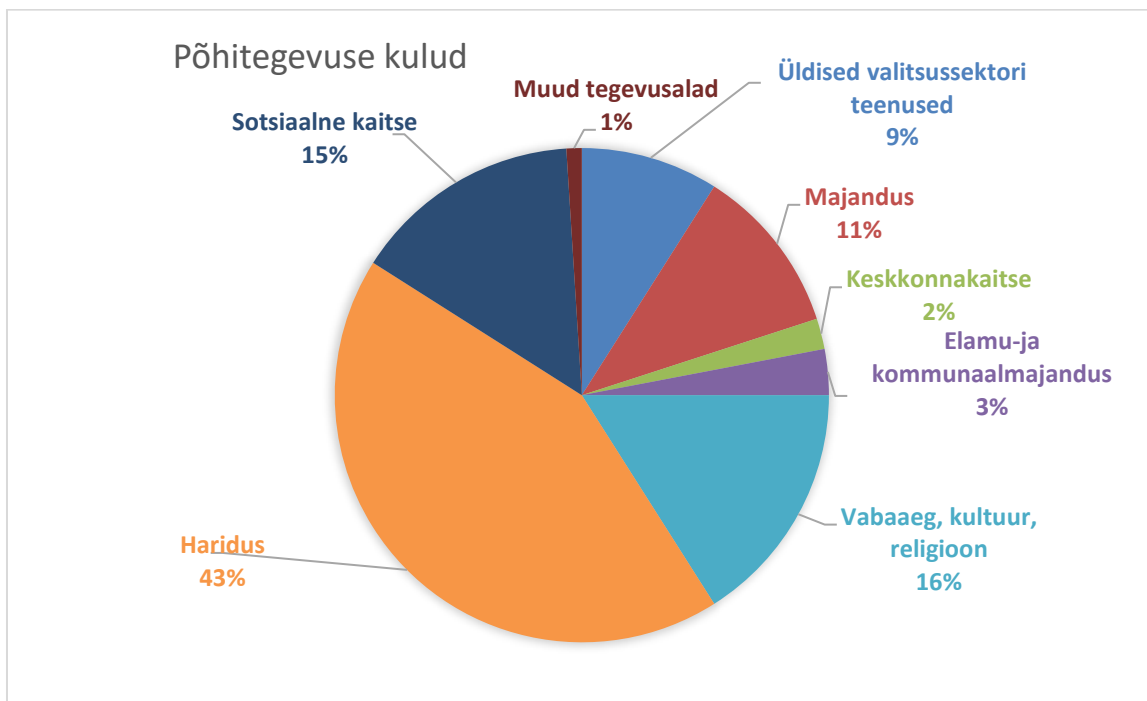

Põhitegevuse kulud²

2022. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 16,5 miljonit eurot. See on 1,74 miljonit eurot rohkem kui 2021. aasta tegelikud kulud.

Põhitegevuse kuludeks on toetused, personalikulud, majanduskulud ning muud kulud jaotatuna osavaldade kaupa kaheksa erineva valdkonna vahel.

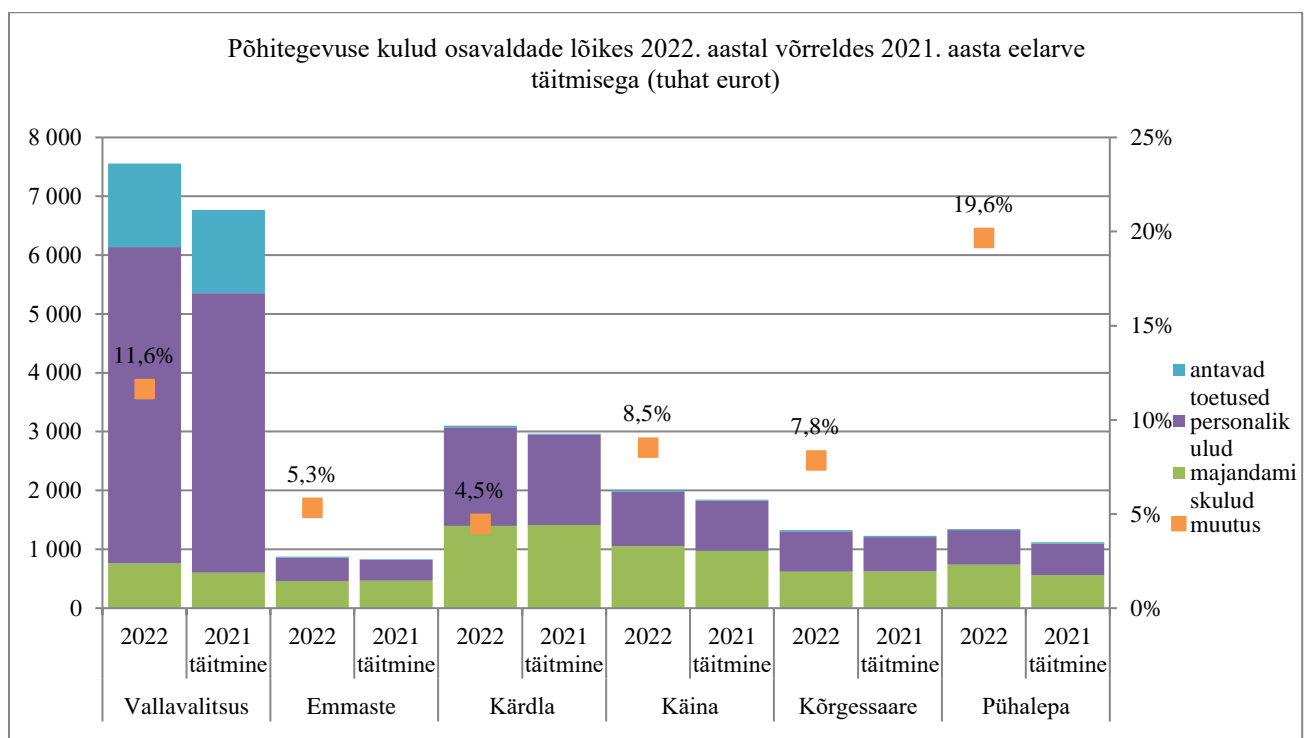
Joonis 2. Põhitegevuse kulud

² antavad toetused, muud tegevuskulud

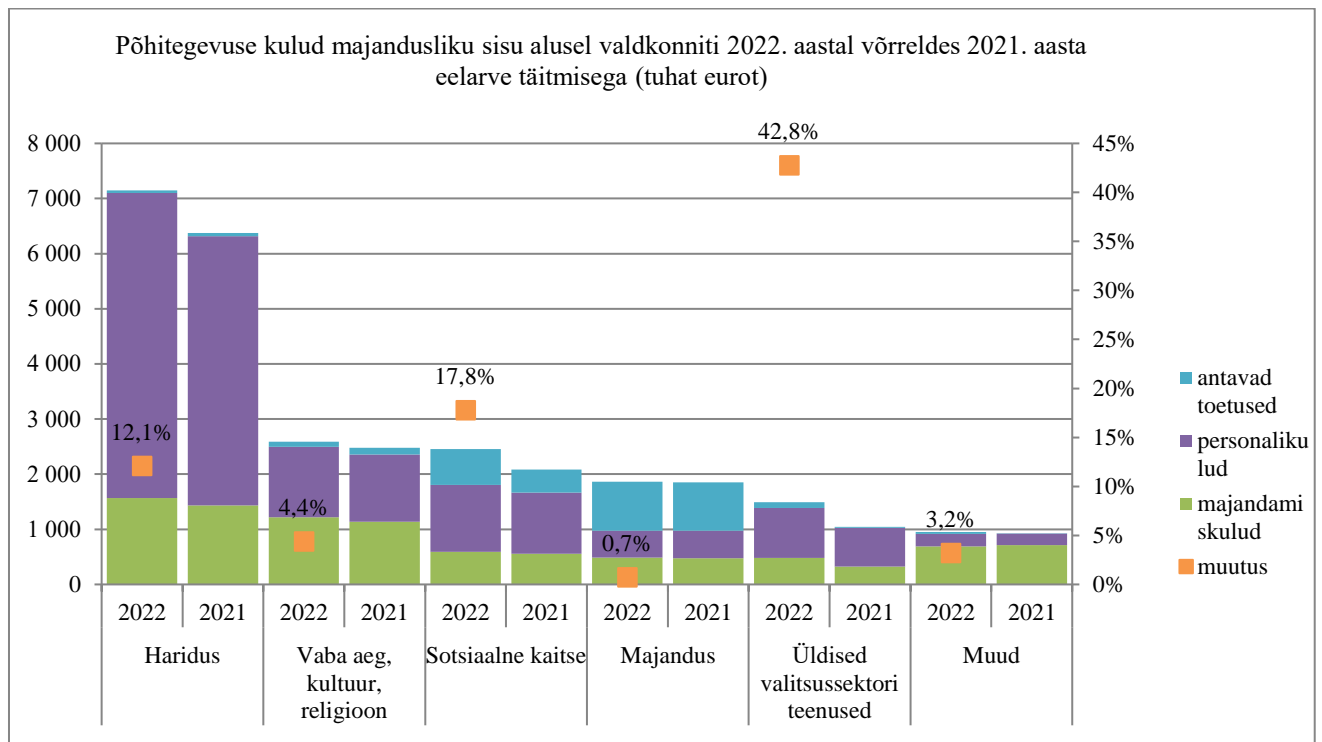
- **Haridus** moodustab põhitegevuse kuludest 43% ehk 7,1 miljonit. Kuludest 77% ehk 5,5 miljonit eurot moodustavad personalikulud ja 1,6 miljonit eurot majandamiskulud.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** moodustab 16% ehk 2,6 miljonit eurot.
- **Sotsiaalne kaitse** moodustab 15% ehk 2,5 miljonit eurot.
- **Majandus** moodustab 11% ehk 1,9 miljonit eurot.
- **Valitsemine** moodustab 9% ehk 1,5 miljonit eurot, kus kajastub ka reservfond ning omaosaluse fond.
- Ülejäänud põhitegevuse kuludest moodustavad elamu- ja kommunaalmajanduse, keskkonnakaitse ja tervishoiu tegevusvaldkonnad 0,9 miljonit eurot.

Joonis 3. Põhitegevuse kulud osavaldade lõikes

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 89% ehk 14,7 miljonit eurot, kasvades 10%. Sellest personalikulud moodustavad 66% ehk 9,7 miljonit eurot, majanduskulud moodustavad 34% ehk 5,0 miljonit eurot. Antavad toetused moodustavad 11% ehk 1,8 miljonit eurot, suurenedes 0,3 miljonit eurot.

Joonis 4. Põhitegevuse kulud valdkondade lõikes

Investeeringustegevus

2022. aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 11,94 miljonit eurot.

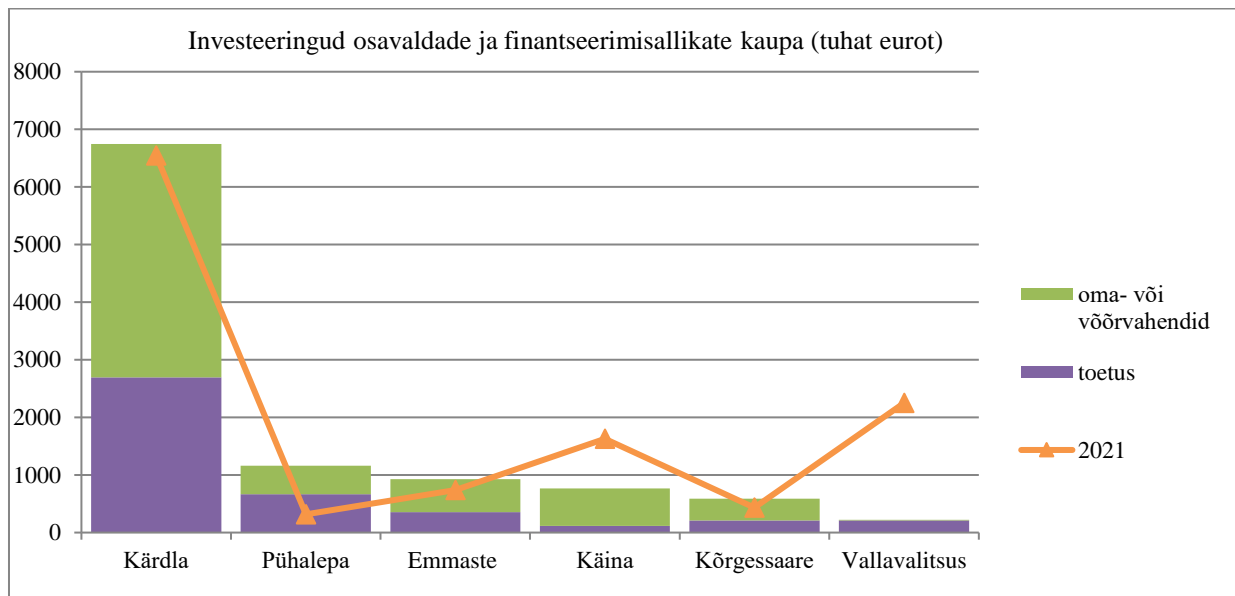
Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 10,4 miljonit eurot

Arendusobjektidest on töös:

- Kärddla Põhikool;
- Tohvri Hooldekodu;
- Hiiumaa Spordikeskus;
- Paluküla spordirajatised;
- Kiire internetiühendus;
- Hellamaa Perekeskus;
- Väikeinvesteeringud;
- Teed ja tänavad;
- Tänavavalgustus;
- Kõrgessaare katlamajad
- Kõrgessaare tuletornid
- Kõrgessaare programm;
- Palade Spordihoone;
- Villaladu;
- Käina kultuurikeskus;
- Emmaste Põhikooli ventilatsioon;

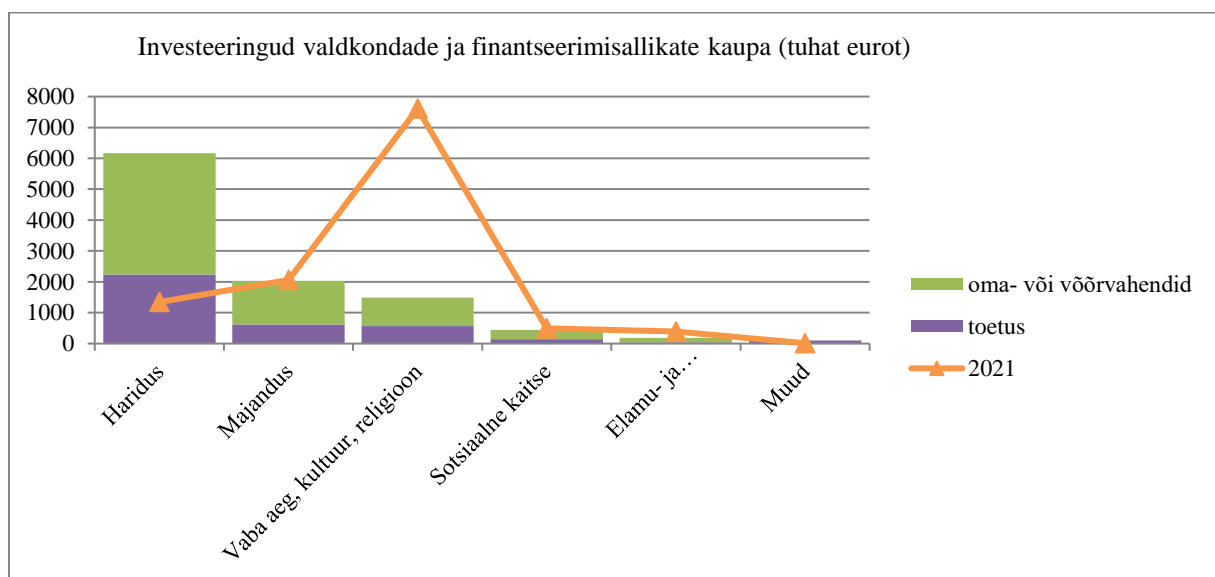
Joonis 5. Investeeringud osavaldade ja finantseerimisallikate kaupa

- **Põhivara soetuseks** antav toetus 1,4 miljonit eurot moodustub Hajaasustuse programmis osalemise kaasfinantseeringust, SA Hiiumaa Sadamad ja SA Hiiumaa Arenduskeskus, OÜ Hiiumaa Jäätmejaam, SA Hiiumaa Haigla ja MTÜ-de investeerimistoetuseks, eluruumide kohandamiseks puudega inimestele toetusest põhivara soetuseks ning juurdepääsuteede remonditöödeks antavast toetustest.
- **Intressikuludest** 145 tuhat eurot

Investeeringuid finantseeritakse põhivara müügis (0,08 miljonit eurot), võetavast uuest laenust (3,2 miljonit eurot), toetuste (4,26 miljonit eurot) ja raha jäägi ja nõuete kohustuste muutustest (4,4 miljonit eurot) arvelt.

Joonis 6. Investeeringud valdkondade ja finantseerimisallikate kaupa

Finantsseis

- **omafinantseerimisevõime** ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 1,9 miljonit eurot, millest tasutakse olemasolevaid laenumakseid. Eesmärk on seda taset hoida ning ka kasvatada järgnevatel aastatel, et säilitada investeerimisvõimekus.
- **netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed varad) suureneb 2022. aasta lõpuks 71%-le põhitegevuse tuludest ehk 12,9 miljoni euroni.
- **likviidsete varade maht** kujunes 2021. aasta lõpuks 1,3 miljoni euroni, mis võetakse kogu summa ulatuses kasutusele.